

Overlegorgaan van HBO-scholen
met een accountancy-opleiding

Landelijke Commissie Examens
Post bachelor Accountancy MKB

LANDELIJK EXAMEN Audit & Assurance (CEA Eindtermen)

Samenstellers : De redactiecommissie Audit en Assurance

Datum: 19 maart 2021

Tijd: 10:30 – 13:30 uur

* Dit examen bestaat uit 7 genummerde pagina's inclusief voorblad. Controleer dit!

* Toegestane hulpmiddelen:

- Handleiding Regelgeving Accountancy
- WWFT Wettekst + Toelichting
- Eenvoudige, niet programmeerbare, rekenmachine

* Motiveer steeds uw antwoorden!

Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend!

* De puntenverdeling per vraag is als volgt:

Vraag 1	40 punten
Vraag 2	25 punten
Vraag 3	15 punten
Vraag 4	10 punten
Vraag 5	<u>10 punten</u>
Totaal	100 punten

Veel succes!

Disclaimer:

Bij de totstandkoming van dit examen is gebruik gemaakt van openbare informatie.

Deze opgave en het in de bijlagen opgenomen cijfermateriaal zijn fictief en samengesteld voor onderwijsdoeleinden. Elke overeenkomst met de werkelijkheid berust op zuiver toeval.

Wielerronde Oosterhout

Dat de Vuelta a España van 2020 van start gaat in het pittoreske plaatsje Oosterhout (NB) is al enige tijd bekend. De gemeente Oosterhout is druk bezig geweest om de begroting voor het evenement rond te krijgen. Begin augustus 2019, één jaar voor de start van de Spaanse wielerronde onder de Sint-Jansbaseliek te Oosterhout, kwam het organiserend comité nog 600.000 euro tekort.

De wielrenfanaat en sportwethouder van Oosterhout Dirk Draai heeft begroot dat de start van de Ronde van Spanje 2020 in totaal 12,9 miljoen euro kost. De geschatte kosten voor het evenement zijn volgens hem “zo realistisch mogelijk ingeschat” op basis van de Tourstart in Utrecht van 2015. Ook extreem weer, onvoorziene condities zoals COVID-19, of een eventuele verhoging van het dreigingsniveau (terroristische aanslagen, rellen en andere verstoringen van de openbare orde) kunnen binnen het budget worden opgevangen. Hij geeft aan dat nog ruimte aanwezig is, mocht de nood aan de man komen, omdat er nog bezuinigd kan worden op marketing en het activiteitenprogramma.

De lokale overheid (gemeente Oosterhout en Provinciale Staten Noord-Brabant) betaalt 5,4 miljoen euro voor het evenement en ook het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (hierna: VWS) tast in de buidel: een subsidie van 2,5 miljoen euro is toegezegd. De resterende 5,0 miljoen euro moet door sponsors in geld of in natura (te leveren diensten) worden bijgelegd. De vergelijking die de wethouder aan de gemeenteraad ter onderbouwing heeft aangeleverd is in bijlage 1 opgenomen.

In een brief van begin januari 2020 aan de gemeenteraad laat het stadsbestuur weten dat aan sponsorgelden intussen 4,4 miljoen euro is binnengehaald. Voor de resterende 0,6 miljoen euro is het bestuur in gesprek met een ondernemer van een lokale sportschool. Deze wil in ruil voor dit bedrag het alleenrecht van catering(opbrengsten) op de Grote Markt in Oosterhout verkrijgen in het startweekend van 14 tot en met 16 augustus 2020. De sportschoolhouder heeft verder als voorwaarde gesteld dat de wethouder het centrale aanspreekpunt (penvoerder) is voor de organisatie en afwikkeling en dat eventuele kosten daarvan voor rekening komen van de gemeente. Vanwege de grote sponsorbijdrage is de wethouder daarmee akkoord gegaan. Vervolgens zijn door de wethouder besprekingen gevoerd met de sportschoolhouder en vijf lokale restaurateurs op de Grote Markt. Alle vijf restaurateurs zijn akkoord gegaan met het voorstel. Ze lenen hun personeel voor het betreffende weekend uit aan de ondernemer tegen een vergoeding van 150% van de kosten. De ondernemer ziet de wielerronde als een unieke gelegenheid om zijn hypermoderne sportschool onder de aandacht van sportend Oosterhout te brengen. Hiertoe plaatst hij 50 spinningfietsen op de Grote Markt en organiseert hij elke dag spinningwedstrijden met aansprekende prijzen voor de winnaar.

De gemeente zal op haar beurt de kosten dragen voor de benodigde infrastructuur op de Grote Markt (boogtenten voor uitgiftepunten, tafels en stoelen, apparatuur, etc.). De festiviteiten zijn verder niet overdekt. De gemaakte afspraken zijn inmiddels vastgelegd in een convenant. De laatste puntjes moeten nog op de “i” gezet worden aldus de sportwethouder.

Omdat de tijd gaat dringen en er definitieve afspraken gemaakt moeten worden, is het voorstel van de wethouder dat de gemeente Oosterhout zich garant stelt voor eventuele tekorten.

“De Vuelta 2020 is een unieke kans om ons mooie Oosterhout aan de wereld te presenteren”, laat sportwethouder Dirk Draai van Oosterhout weten aan *Omroep Brabant*. “We hebben heel zorgvuldig een prachtige route langs de *highlights* van Oosterhout samengesteld. En als klap op de vuurpijl gaat de Ronde van Spanje niet langs de kerk, maar dóór onze mooie kerk.”

De gemeenteraad is echter op voorhand minder enthousiast dan de wethouder en wil niet onaangenaam verrast worden door mogelijke financiële tegenvallers waarvoor de gemeente uiteindelijk op zal moeten draaien. Het tekort waar de gemeente Utrecht na de Tour in 2015 mee opgezadeld werd bedroeg immers ruim 0,4 miljoen euro.

Voordat de gemeenteraad instemt met de garantstelling wil de gemeenteraad dat de controlerend accountant van de jaarrekening van de gemeente Oosterhout zich positief uitlaat over de opgestelde begroting van de wethouder.

Accountant

Kees Goedlach RA van het Accountantskantoor Sprint uit Breda is vanaf 2017 verantwoordelijk voor de controle van de gemeentelijke Jaarrekening (Financieel) van Oosterhout – bestaande uit de balans en de programmarekening met toelichtingen. Vanaf 2016 is er een grote terugtrekkende beweging van de grote accountantskantoren uit gemeentehuizen waar te nemen. Hierdoor ontstond er een gat in de markt waardoor Kees Goedlach RA en Xander Spaak AA begin 2016, na ruim 15 jaar ervaring opgedaan te hebben bij zo’n groot kantoor, besloten zich af te scheiden van hun werkgever en zich gezamenlijk te presenteren als specialist voor de controles van jaarrekeningen van lagere overheden als gemeenten, waterschappen en provincies. Het door hun opgezette regionale accountantskantoor Sprint wist met vijftien fte in korte tijd een aanzienlijk aantal gemeenten naar zich toe te trekken zoals Waalre, Etten-Leur, Oosterhout en vier Zeeuwse gemeenten.

Kees Goedlach RA heeft het verzoek van de gemeenteraad met betrekking tot de begroting ontvangen en heeft vervolgens zijn partner Xander Spaak AA verzocht om deze aanvullende opdracht over te nemen. Xander is in tegenstelling tot Kees wel een wielervanaat en direct heel enthousiast over deze bijzondere opdracht.

Vraag 1 (40 punten)

1.a.

Motiveer op basis van welke vaktechnische argumenten Kees Goedlach RA de afweging zal hebben gemaakt om zijn collega Xander Spaak te vragen de opdracht inzake de begroting over te nemen. Onderbouw uw antwoord met relevante verwijzing naar geldende regelgeving.

1.b.

Geef een beschouwing over de volgende aspecten bij de opdracht aan Xander Spaak AA ten aanzien van de begroting:

- *Het soort onderzoek*
- *De doelstellingen van het onderzoek*
- *De van toepassing zijnde standaard*
- *De algemene tendenties waarmee de accountant rekening houdt*
- *De materialiteit*
- *De mate van de te verstrekken zekerheid*
- *De rapportage.*

1.c.

Geef een casusspecifieke uitwerking omtrent de in de NV-COS genoemde vijf factoren die van invloed zijn op de aard, de tijdfasering en de omvang van de te verrichten werkzaamheden bij het onderzoek naar de begroting.

1.d.

Geef aan welke informatie Xander Spaak AA op zal vragen en welke hieraan gerelateerde assurance werkzaamheden hij uit zal voeren ten behoeve van zijn onderzoek. Noem minimaal 10 aspecten.

Vraag 2 (25 punten)

Uiteindelijk gaat de gemeenteraad begin februari 2020 akkoord met de garantstelling waarna de wethouder het convenant tussen de gemeente, de sportschoolhouder en de vijf lokale restaurateurs definitief maakt. De sponsorende sportschoolhouder eist echter wel dat door de accountant van de gemeente een inleenverklaring wordt afgegeven per deelnemend restaurant. Het doel van deze opdracht betreft het afgeven van assurance over de volledigheid, nauwkeurigheid en tijdigheid van de afdracht van de premies en loonbelasting voor de personeelsleden die door de restaurants zijn uitgeleend.

Bij het niet afdragen van de loonheffing en premies door de restaurants zou de sponsor, in het kader van de wet Ketenaansprakelijkheid, aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de niet afgedragen premies en loonheffing. Dit wil de sportschoolhouder uiteraard voorkomen.

Daarnaast heeft hij gezien het vergoedingenbeding (150%) belang bij de nauwkeurigheid van de berekende kosten over de betreffende drie dagen. In totaal betreft het 30 werknemers per dag. Overeenstemming over dit onderzoek is vastgelegd in het door alle partijen voor akkoord getekende

convenant. De kosten voor de accountantswerkzaamheden van deze inleenverklaringen komen voor rekening van de gemeente Oosterhout.

Naar aanleiding van de vastgelegde afspraken in het convenant wordt Xander Spaak AA gevraagd of hij de accountantsproducten inlening personeel (in de volksmond ook wel inleenverklaring genoemd) wil leveren.

2.a.

Geef een beschouwing over de volgende aspecten bij deze opdracht door Xander Spaak AA over:

- *Het soort onderzoek*
- *Opdrachtaanvaarding*
- *De van toepassing zijnde standaard*
- *Materialiteit in relatie tot de gewenste mate van zekerheid*
- *De rapportage.*

Bij beantwoording van deze vraag mag ervan worden uitgegaan dat de betreffende restaurants géén klant zijn van Xander Spaak AA.

2.b.

Beschrijf welke werkzaamheden Xander Spaak AA met zijn assistent Frits Verlichting AA zal uitvoeren om de gevraagde accountantsproducten te verstrekken. Ga hierbij tevens gemotiveerd in op de vraag of hij steekproeven in zijn controleplan zal opnemen (vanwege efficiency- en effectiviteitsafweging).

Vraag 3 (15 punten)

Eén van de vijf restaurants die betrokken is bij deze inleenovereenkomst is tevens klant van het accountantskantoor Sprint. Tina Tandem AA van accountantskantoor Sprint verzorgt de samenstelling van de jaarrekening van het betreffende restaurant. Xander Spaak AA heeft hier verder niets mee van doen, hij kent de klant niet. Tijdens de uitvoering van het onderzoek van Xander Spaak AA ten behoeve van de inlening personeel bij deze restaurateur constateert de pas afgestudeerde assistent accountant Frits Verlichting AA dat twee werknemers die als uitgeleend zijn opgevoerd, alléén in de maand augustus 2020 op de loonlijst voorkomen en dat alleen voor die maand bijbehorende loonbetalingen en afdrachten verantwoord zijn. Net op het moment dat hij zijn werkzaamheden wil afsluiten, valt zijn oog op het handgeschreven inroosteringsboek van 2019 en 2020. Daaruit blijkt dat beide personen zowel in 2019 en in 2020 ingeroosterd staan op elke vrijdag, zaterdag en zondag in juli en augustus. Voor juli 2019 en 2020 en augustus 2019 ontbreekt voor beide werknemers elke financiële vastlegging en zijn er geen loonbetalingen en afdrachten zichtbaar. Hij legt zijn bevinding vast in het dossier en meldt dit bij zijn verantwoordelijk accountant Xander Spaak AA.

3.a.

Welk actie(s) vanuit de NOCLAR wordt van Xander Spaak AA en Frits Verlichting AA afzonderlijk verwacht?

3.b.

Zal de reactie van de accountants anders zijn indien het restaurant in kwestie geen samenstelklant van accountantskantoor Sprint is? Motiveer uw antwoord.

Vraag 4 (10 punten)

Onder leiding van Tina Tandem AA wordt na afloop van de Vuelta in september 2020 de subsidieverantwoording (verzoek tot vaststelling van de subsidie) ten behoeve van het Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gecontroleerd. De controleleider van Tina stelt tijdens de controle vast dat door de projectorganisatie in totaal een bedrag van €24.500 aan niet subsidiabele kosten is opgevoerd in de verantwoording. Zij legt haar bevinding vast in het controledossier en beargumenteert daarbij dat naar haar mening, aangezien er verder geen fouten zijn geconstateerd, het dossier kan worden gesloten en een goedkeurende verklaring kan worden afgegeven omdat de totale fout onder de aangegeven materialiteitsgrens van 1% van het totale subsidiebedrag blijft.

Geef uw gemotiveerde reactie op deze stellingname.

Vraag 5 (10 punten)

De gemeente Oosterhout organiseert vanuit de hiervoor opgerichte Stichting "Oosterhout Live" een jaarlijks terugkerend muziekfestival. Wethouder Dirk Draai heeft ook dit festival in zijn portefeuille en zoekt voor de Stichting een nieuw lid voor de Raad van Commissarissen met als aandachtsgebied financiën. Omdat Dirk een goede indruk heeft gekregen van de kwaliteiten van Xander Spaak AA vraagt hij, na de afrondende bespreking over de inleenverklaringen, of Xander zitting wil nemen in de Raad van Commissarissen. Dit moet volgens de wethouder geen enkel probleem zijn; Xander Spaak AA is terzake kundig, zijn verdere betrokkenheid bij de gemeentelijke opdrachten houdt op, Kees Goedlach RA is immers verantwoordelijk voor de controle van gemeentelijke verantwoording.

Geef gemotiveerd aan hoe u als vaktechnisch collega Xander Spaak AA zal adviseren met betrekking tot de vraag van de wethouder. Onderbouw uw antwoord met verwijzing naar relevante regelgeving.

BIJLAGE 1: Door de wethouder aan de gemeenteraad verstrekte cijfers in euro's:

KOSTEN	REALISATIE TOUR UTRECHT 2015	BEGROTING VUELTA OOSTERHOUT 2020
Inkoop fee, fixed price	4,0 mln	3,1 mln
Parcours en infrastructuur	4,5 mln	4,5 mln
Organisatiekosten	2,5 mln	2,5 mln
Marketing en communicatie	1,9 mln	0,2 mln
Relatiebeheer	0,4 mln	1,4 mln
Activiteiten programma	1,8 mln	0,2 mln
Overige kosten	0,5 mln	1,0 mln
TOTAAL	15,6 mln	12,9 mln

Dekking	REALISATIE TOUR UTRECHT 2015	BEGROTING VUELTA OOSTERHOUT 2020
Bijdrage VWS	2,2 mln	2,5 mln
Overige publieke bijdrage	0,1 mln	n.v.t.
Provinciale en gemeentelijke bijdragen	6,0 mln	5,4 mln
Private bijdragen	5,8 mln	5,0 mln
Commerciële opbrengsten	1,1 mln	n.v.t.
TOTAAL	15,2 mln	12,9 mln

	REALISATIE TOUR UTRECHT 2015	BEGROTING VUELTA OOSTERHOUT 2020
TEKORT	0,4 mln	0,0 mln